

ლეჩხუმი

გაზეთი გამოდის
1963 წლიდან

რაიონის საზოგადოებრივ-კულტურული გაზეთი

№ 29 (6618)

21 ივლისი

ხუთშაბათი

ეკონომიკა

საქარმო მუშაობის დებულება

რესპუბლიკაში შექმნილმა მძიმე, არასტაბილურმა მდგომარეობამ საზოგადოებაში ენერგიული კრიზისი, ფულად-საბიუჯეტო სისტემის მოუწესრიგებლობამ, სასოფლო-სამეურნეო კულტურის მოსავლიანობის მნიშვნელოვანი დაკლებამ (კარის სასურსათო კომბინატის საქმიანობაზე, დაკლებების შესრულებაზე) იმოქმედა, რის გამოც მან და წლიურ კომბინატმა პრაქტიკულად ვერ შეძლო მუშაობის აწყობა და გარდა უაღრესად სასტიკებისა, ვერ გამოუშვა გერცერთი სახის საკონსერვო პროდუქცია. ყოველივე ამან გამოიწვია საფინანსო-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუარესება. საწარმო იმ დონეზე მივიდა, რომ დირექცია იძულებული გახდა დაეთხოვა და უხელოვანო შევსებული ბაზი გაეშვა მუშა-მოსამსახურეთა ორი მესამედით, ხოლო დარჩენილი ერთი მესამედის ხელფასები ამჟამად რესპუბლიკაში არსებული მინიმალური ხელფასის ერთ მესამედსაც კი არ შეადგენდა. კომბინატს არ გააჩნია საკუთარი საბრუნავი სახსრები, უფრო მეტიც-ამჟამად ბანკში სხვადასხვა ორგანიზაციების დავალიანება 5 მილიონ კუპონზე მეტია.

ყოველივე ამას თან დაერთო სოფლის მეურნეობის პროდუქტების დამზადება-შესყიდვისათვის ნაღდი ფულის გამოტანისა და ბანკის სესხების გაცემის აკრძალვა, მატერიალურ ტექნიკური რესურსებით მომარაგების სისტემის პარალელური, ტრადიციული კავშირების შეწყვეტა. ამის შედეგად ის, რომ განვლილ პერიოდში საწარმოს არ იყო საკონსერვო პროდუქციის გამოსაშვებად სვითი მნიშვნელოვანი კომპონენტები, როგორცაა: მკონსერვები, მინის ტარა, ხუფები, საწვავი და სხვა. სასაქარმოო კომბინატს კრიზისული, შეიძლება ითქვას, კარასტროფული მდგომარეობა შეექმნა.

მაგრამ რა როლი იქონია იყოს სიტუაცია, მისი გამოსწორების გზები, საშუალებები, იმდენი არ სჭიქობს, სწორედ ამ საიმედო გზების ძიებაში ვიმყოფებით დღეს.

იკავრით სასურსათო კომბინატის მუშა-მოსამსახურეთა საერთო კრება, სადაც განვიხილეთ კომბინატის არსებული მდგომარეობა. მივიღეთ იმ დასკვნამდე რომ რადგან სახელმწიფო ბანკი არ გვაძლევს კრედიტებს, კომბინაციული ბანკის მიერ გაცემული კრედიტები კომბინატისთვის ზარალიანია, დირექციამ შეპირებულ გახდა თანამშრომლები, როგორც ეს (კეპაშვილის წესდებითაა გათვალისწინებული. შეგროვდა გარკვეული რაოდენობის თანხა, რითაც კომბინატს შეეძლო საკუთარი საბრუნავი სახსრები. შევიძინეთ კომბინაციულ ფასებში შეჭარი და სხვა დამხმარე მასალები, მოსახლეობიდან ნაღდი ფულზე შევიძინეთ ალუბების დამზადება, უკვე დღეისათვის მზად გვაქვს 1000 ფიჭვიანი ქილაზე მეტი მურაბა, რომლის დამზადება გრძელდება.

გეგმავთ სეზონისათვის, დაწყებული მანქანა-დანადგარების სარემონტო სამუშაოები, ამასთან მატერიალური დაინტერესების მიზნით მოსახლეობას ხელშეკრულების საფუძველზე ხილის საცვლოდ მიგაწვდით კომბინირებულ საკვებს და სხვა პროდუქტებს, შემოვიღეთ გვაქვს 25 ტონა მანუთი, საჭიროა კიდევ შევიძინოთ 60 ტონა.

კომბინატის მზადყოფნასთან ერთად მთავარად ნედლეულის-ხილის მიღება, რაიონული საკრებულოს გამგეობამ დაამტკიცა

სასოფლო საკრებულოების მიხედვით ხილის დამზადების გეგმა-გრაფიკი, ახლა მთავარია მისი შესრულება. ჩვენს მხრივ არ იქნება შეფერხება, მივიღებთ შავ ქლიავს, მოკვს, მაყვალს, მსხალს, საკვიანო ვაშლს.

გაურკვეველია ჩვენი ზეგავლენა აგრესიული ფორმა „თამარის“ პოზიცია მისდამი დაქვემდებარებული ორგანიზაციებისადმი. ფირმამ განიხილა რა წლიურად გეგმები, ჩვენს კომბინატს დაუგეგმა 100 ათასი პირობითი ქილა კონსერვი, აქედან 15 პროცენტს გვიტოვებს ჩვენ ადგილზე რეალიზაციისათვის, ხოლო დანარჩენი მიაქვს საკუთარი მოხმარებისათვის. ასეთივე კვლევები დაწესა სხვა სახის პროდუქტებზე, მაშინ, როცა არავითარ დასაქონლებს ან დახმარებას არ გვიწევს.

საჭიროა გაირკვეს ჩვენი საწარმოს მომავალი, ფაქტობრივად დღეისათვის რომადაქვემდებარებაში ყოფნა საწარმოსთვის არაფრის მომცემია. საჭიროა რაიონულმა გამგეობამ დააყენოს საკითხი სადაც საჭიროა და ცაგერის სასურსათო კომბინატი გამოეყოს კეპაშვილის და გადაიკვს ადგილობრივ მმართველობას მუნიციპალურ საკითხებში.

დღეს კომბინატის შრომითი კოლექტივის გადაწყვეტილებით გამოძინის შრომითი საქმიანობის ახალი, პროგრესული, ეკონომიკურად გამართლებული ვარიანტები და ყველაფერი გადავეთქოთ ამისათვის, რომ საწარმომ იმუშაოს რიტმულად, რენტაბელურად და ქვეყანას მიაწოდოს სხვადასხვა სასურსათო პროდუქტი.

რესპუბლიკასა და რაიონში კვლავ მძიმე კრიზისული მდგომარეობაა. ადგილი აქვს ყაჩაღობას, ბანდიტიზმს, ქურდობას, ნარკოტიკული დოზირებათა შემოტანისა და მოხმარების შემთხვევებს. რესპუბლიკის ადმინისტრაციამ ორგანიზებული დანადგარი არძოლა გამოუცხადეს ყველა ჯურის დამნაშავეებსა და დამნაშავეობას. რესპუბლიკის ტერიტორიაზე გამავალ ყველა გზას კონტროლებს შინაგან საქმეთა სამინისტროს შეიარაღებული ძალები, შექმნილია საკონტროლო პუნქტები, გატარებული ღონისძიებებით შედეგად მნიშვნელოვნად იქლო და ნაშაულოებმა.

ცაგერის რაიონული საკრებულოს განკარგულების შესაბამისად რაიონის ტერიტორიაზე კრიმინალური მდგომარეობის გაუმჯობესების და ხეტუის უკანონოდ გატანის აღკვეთის მიზნით რაიონის შემოსასვლელში სოფელ ოფიტარია ტერიტორიაზე თევზაშვარზე მეთაი მოწყობა პოლიციის რაიონული განყოფილებისა და სახელმწიფო სატყეო მეურნეობის სადგურის საშორიგო პუნქტი, რომელშიც პოლიციასთან ერთად მონაწილეობა უნდა მიეღო საზოგადოების წარმომადგენლებს, როგორც ქალაქიდან, ისე საკრებ-

დაგეგმვის წინააღმდეგ ბრძოლას ამსახურება

რესპუბლიკასა და რაიონში კვლავ მძიმე კრიზისული მდგომარეობაა. ადგილი აქვს ყაჩაღობას, ბანდიტიზმს, ქურდობას, ნარკოტიკული დოზირებათა შემოტანისა და მოხმარების შემთხვევებს. რესპუბლიკის ადმინისტრაციამ ორგანიზებული დანადგარი არძოლა გამოუცხადეს ყველა ჯურის დამნაშავეებსა და დამნაშავეობას. რესპუბლიკის ტერიტორიაზე გამავალ ყველა გზას კონტროლებს შინაგან საქმეთა სამინისტროს შეიარაღებული ძალები, შექმნილია საკონტროლო პუნქტები, გატარებული ღონისძიებებით შედეგად მნიშვნელოვნად იქლო და ნაშაულოებმა.

ცაგერის რაიონული საკრებულოს განკარგულების შესაბამისად რაიონის ტერიტორიაზე კრიმინალური მდგომარეობის გაუმჯობესების და ხეტუის უკანონოდ გატანის აღკვეთის მიზნით რაიონის შემოსასვლელში სოფელ ოფიტარია ტერიტორიაზე თევზაშვარზე მეთაი მოწყობა პოლიციის რაიონული განყოფილებისა და სახელმწიფო სატყეო მეურნეობის სადგურის საშორიგო პუნქტი, რომელშიც პოლიციასთან ერთად მონაწილეობა უნდა მიეღო საზოგადოების წარმომადგენლებს, როგორც ქალაქიდან, ისე საკრებ-

ულოებიდან. შედეგად იქნა მორიგეობის გრაფიკი, მოეწყო მიმდებარე მუშაკების რაიონული ქმის ყველა მუშაკებთან დაწესებულების დამხმარე ასევე თანხმობა გამოიქვა ამ დავისთვის შესრულებაზე. მორიგეობა თავიდან ორგანიზებულად დაიწყო, რამაც ხელი შეუწყო გამაფრთხილებელ პროფილაქტიკურ მუშაობის გააქტიურებას როგორც დანაშაულობის ასევე ხეტუის უკანონოდ გატანის აღსაკვეთად. მაგრამ, სამწუხაროდ, ამ ბოლო პერიოდში ოფიტარიის ტერიტორიაზე მორიგეობის წარმართვაში შეინიშნება მთელი რიგი ნაკლებობები. კერძოდ, რიგი წარმოება-დაწესებულებების და სასოფლო-საკრებულოს ხელმძღვანელები უპასუხისმგებლოდ ეკიდებიან გამგეობის თხოვნასა და განკარგულების შესრულების საქმის, რის შედეგადაც მათი მუშავეები არ ცხადდებიან საზოგადოებრივ გრაფიკის შესაბამისად. ეს ყველაზე უფრო შეეხება სახელმწიფო სატყეო მეურნეობის მუშაკებს, რომლებსაც მორიგეობის დაწყების დღიდან გაცდენილი აქვთ ოთხი მორიგეობა, რაიონული პერატრის მუშაკებს-ორი მორიგეობა, ასევე მორიგეობა გაცდენის საგან-საბადო ინსპექციისა და ვეტსამკურნალოს მუშაკებმა. მორიგეობას თავს არიდებენ ზუბის, წიფე-რჩის, ლასურისა, ოყურეშის საკრებულოები, რომლებმაც არ უზრუნველყვეს მუშაკთა გამოცხადება საზოგადოებრივად.

აღნიშნულ საკითხზე ამ დღეებში იმსჯელა რაიონული საკრებულოს გამგეობამ და დასახელონი სხიება ნაკლოვანებათა გამოსწორებისათვის.

ამტრის თათბირი

ნგრევის დამლუპველი პროცესის შესაჩერებლად იმსჯელეს 6 თვის შედეგებზე

რომლისც ვიუწყებოდით, გაიმართა აქტივის რაიონული თათბირი დღის წესრიგით: „რაიონის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების მიმდინარე წლის 6 თვეში გაწეული მუშაობისა და ამოცანების შესახებ“. რომელზეც მოხსენებით გამოვიდა საკრებულოს შრომისა და სოციალურ საკითხთა განყოფილების გამგე გულშემოგონებზე. გაიმართა კამათი.

როგორც მოხსენებაში, ისე მოკლემთა გამოხატულებაში აღნიშნა, რომ დღეს რესპუბლიკასა და რაიონში მძიმე ეკონომიკური, პოლიტიკური და

კრიმინალური სიტუაციაა. აღნიშნა მეტი წილი გადასცა უკიდურესი სიღრმის ზღვარს. შრომის ანაზღაურებად მიღებული კუპონები გაუფასურებულია, ფარატინა ქალაქიდან იქცა, მასზე არაფერი იყიდება. შეიძლება ითქვას, რაიონის სახალხო მეურნეობა პარალიზებულია. აღნიშნა სოფლის მეურნეობის შეწყვეტდნენ იმ დღის თვალთ და ბუნებრივ ემუხთლა. მესამე თვეა გვალვა მძიმდება, გადაწვა ნათესები, დაახლოება ჯენაბები. ამ საერთო

(დასასრული მე-2 გვერდზე)

მ. ნემსფერიძე,
ცაგერის სასურსათო კომბინატის დირექტორის მოადგილე.

ნგრევის დამლუპველი კროცის შესაჩერებლად

დასასრული

გაქირებულან გამოსასვლელად საჭიროა თითოეული მუშაკის, მოქალაქის დიდი ძალისხმევა და მისი ხანმოკლე მოუშობა, რათა მოიხდეს ძალზე რთული, კატასტროფული მდგომარეობიდან გამოსვლის ოპტიმალური გზები და დავსახოთ რეალური პერსპექტივები.

აქტივის ყველა თათბირსა თუ სხვა ღონისძიებაზე ბევრჯერ ითქვა, აღინიშნა, რომ ქვეყანაში შექმნილმა ურთულესმა მდგომარეობამ სახალხო მეურნეობის წამყვანი და ოგო, სოფლის მეურნეობა კატასტროფის პირამდე მიიყვანა და ფაქტურად განადგურდა. ეს პროცესი კვლავ გრძელდება, რის გამოც სოფლის მძრომელი დაუცველი აღმოჩნდა, გლეხს სოფელსა თუ ქალაქში სირბილი დასჭირდა, რათა ეშვა საფრთხე, სასუქი, შაბიანი თუ სხვა მხამ-ქიმიკატები, მაშინ როცა კოლმეურნეობების ბაზაზე შექმნილი მომსახურების საწარმოები ფორმალურად არსებობდნენ, მიწის პრივატიზაციის განხორციელება (სათვის ჯერჯერობით ბევრი ათაფერი გაკეთებულა აიწეს პრივატიზაციის ხატარებელი კომისიების უმეტესდობის გამო.

აღსებული მდგომარეობის გამოსწორებისათვის აუცილებელია მომსახურების საწარმოების დაქვემდებარება სასოფლო-სოფლოვეს, დაჩქარდეს აიწეს პრივატიზაცია, რაც უნდა მოყვას მიწაზე საილქიფო გადასახადის დაკისრება, ამასთან შესაძლებელია სოფლად შეიქმნას ფერმერული გაეროები, რომლებიც კარგად შეუძლებს სასოფლო-სოფლოვეს კონკრეტულწარმადი პროდუქციის წარმოებას და გასაღებას.

სამრეწველო ორგანიზაციებიდან რაიონში დღეს აუთობს მხოლოდ ლაჯასურავის, რაც შეეხება ადგილობრივწარმოებას, სასოფლო-სოფლოვეს და ღვინის საწარმოებს, ეს სიმძლავრეები დიდი ხანია უმოქმედოდ დგანან, თუმცა მათ მუშაობაში ამ დრომდე პერიოდში გამოიკვეთა დადებითი ტენდენციები.

სეროზული პრობლემების წინაშე დგანან სამხრეთ-დასავლეთის ორგანიზაციები, მართალია, ჩვენსა და სხვა დანერგულ შენარჩუნებულ რაიონის სამხრეთ-დასავლეთის ორგანიზაციები, მაგრამ თუ ასე გაგრძელდა უმოქმედობა, ეს საშუალებებიც ხელიდან გაგვიქრება, რადგან დღეს სამხრეთ-დასავლეთის ორგანიზაციისათვის უმრავლესობა არ მუშაობს ფულადი თანხებისა და სამშენებლო მასალების უქონლობის გამო.

მიუხედავად პოზიტიური ძვრებისა, რადიკალურ გარდაქმნას მოითხოვს კომუნალური მეურნეობის სამსახური. ქალაქის ქუჩები ჯერ კიდევ მოუვლილია და გადათელილია პირუტყვის და ღორებისაგან, ჩახერგილია ქუჩები შეშით თუ სამშენებლო მასალებით, წყვეტილობაა წყლით მომარაგებაში, კომუნალური ხელი ეძლევა მუშაობაში საწვავისა და სხვა საჭირო მასალების უქონლობით.

მომე კრიზისულ მდგომარეობაშია ეკონომიკა და ფინანსები. წარმოების დონის დაცვამ გააძლიერა ანტიინფლაციური პროცესები, ცხოვრების დიფიციტებიც ყოველდღიურად ურთავს და კუპონის გაუფასუვებამ გააძლიერა დისბალანსი მოსახლეობის შემოსავლისა და ხარჯების შორის.

წლიურ 6 თვეში ბიუჯეტის შემოსავლამ 0,513,0 მილიონ (კუპონ) შეადგინა, ხოლო ხარჯმა 5,331,2 მილიონ (კუპონ), ანუ ციფრის დაფარვა მოუახლოვდა და გრძელვადიანი კრედიტის გამოყოფით, ფასების ლიბერალიზაციამ და ავტომატური მატებამ კიდევ უფრო გაზარდა ბიუჯეტის მოცულობა.

ამიტომ რადიკალური ზომები უნდა გატარდეს და ყველა წყარო უნდა გამოიყენოს, რათა მოხდეს ძირითადი რეზერვების სრული მობილიზაცია და ამოქმედება, მიღწეულ იქნას შემოსავლების ზრდა ადგილობრივ ბიუჯეტში.

რაიონის მატერიალურ რესურსებს შორის მნიშვნელოვანი ადგილი უჭირს ტყეს. ხე-ტყის გადამამუშავებით მიღებული პროდუქციის მიხედვით და და გეგმავთიერი გამოყენებით შეიძლება ნაწილობრივ გადაიჭრას ეკონომიკური კრიზისი, მაგრამ, სამწუხაროდ, სახელმწიფო და სამეურნეობათშორისო სატყეოების ხელმძღვანელებს საწვავის უქონლობისა და სხვა სუბიექტური თუ ობიექტური მიზეზების გამო დღემდე არაფერი გაუკეთებიათ ხე-ტყის დამზადებისა და რეალიზაციის გეგმის შესასრულებლად.

რესპუბლიკისა და რაიონში შექმნილმა მძიმე პოლიტიკურმა და ეკონომიკურმა მდგომარეობამ მნიშვნელოვნად შეუწყო ხელი რაიონში კრიმინალური სიტუაციის გაუარესებას. გასულ 6 თვეში რაიონში მოხდა 50 სისხლის სამართლის დანაშაული, რაც შარშანდელ შესაბამის პერიოდთან შედარებით 22 ერთეულით მეტია. სისხლის სამართლის დანაშაულის გახსნის პროცენტია 22. წლის პირველ ნახევარში რეგისტრირებულია ყაჩაღობის 7 ფაქტი, რომელთაგან ყველა გაუხსნელია. დამნაშაეობის წინააღ-

მდეგ ბრძოლაში გადამწყვეტი სიტუაცია პოლიციის ეკუთვნის, მაგრამ მათ ბევრი პრობლემა უშლის ხელს მუშაობაში. პირველ ყოვლისა არ მოხერხდა განყოფილების დაკომანდოება მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, არ აქვთ საწვავი, არ ყავთ ავტომანქანები, თუცა საიდან ეყოლებათ განყოფილების კუთვნილი გასაღებები ავტომანქანა „ნივა“ განყოფილების ყოფილმა უფროსმა ო. ახვლედიანმა იფიცა და წასყვანა რაიონიდან.

უკანასკნელ პერიოდში კარგი ნაბიჯი გადაიდგა რაიონში, მოეწყო ლაგერის საკონტროლო პუნქტი, სადაც მილიციის მუშაკებთან ერთად უნდა მორეგულდნენ სატყეო მეურნეობების მუშაკები და წარმოება-დაწესებულებათა აქტივები, მაგრამ სამწუხაროდ, უკანასკნელ პერიოდში გარდა მილიციის მუშაკებისა, სხვები თავს არიდებენ მორეგულირებას. უკანასკნელ წლებში ბევრი წარმოება დაწესებულება სხვადასხვა მიზეზით თავს არიდებს არასაკმარისი დაცვით ხელშეკრულების გაფორმებას საზოგადოებრივი ქონების დაცვაზე, არადა საზოგადოებრივი ქონების დაცვის ერთ-ერთი საშუალება იგია.

თათბირზე განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო სახალხო განათლების სისტემაში შექმნილ ვითარებას, რომ ძალზე ცუდია სკოლების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, 4 წელია მიმდინარე დაკავშირებული რემონტისათვის არ გამოყოფილა ფულადი თანხები. 12 სკოლაში თუ არ ჩატარდა კაპიტალური რემონტი, ახალი სასწავლო წლის დაწყება შეუძლებელი იქნება. ამიტომ მოითხოვს კაპიტალური რემონტისათვის 7 მილიონ (კუპონ) გამოყოფა, ამათთან დაჩქარდეს სკოლების და სკოლამდელი დაწესებულებების შემოღობვა და თუნუქის ლუმენებით მომარაგება.

სამწუხაროა, მაგრამ ფაქტია-პედაგოგებს არ მიუღიათ ზაფხულის ხელფასები, მაშინ როცა სამკვირავი მეტია საზაფხულო არდადეგებზე არიან წასული. თათბირზე დანისა საკითხი, რომ მიწების პრივატიზაციის დროს სოფლად მცხოვრები პედაგოგთა ოჯახები გათვალისწინებულ იქნენ პირველ კატეგორიაში, რათა მიიღონ შესაბამისი მიწის ფართობი.

თათბირზე აღინიშნა, რომ რესპუბლიკაში არსებულმა არასტაბილურმა მდგომარეობამ ყველაზე უარყოფითად გაჭირობის სფეროზე იმოქმედა. რაიონის გაჭირობის სისტემის მუშაკები არ აღმოჩნდნენ სთანადოდ მომზადებულნი საბაზრო ეკონომიკის პირობებში მუშაობისთვის კომერციული საქმიანობის

დაბალი დონისა და რესპუბლიკაში არსებული მძიმე ეკონომიკური მდგომარეობის გამო ვერ გამოიყენეს სასაქონლო რესურსები სამომხმარებლო ბაზრის დიფიციტის შესავსებად.

გადასული 6 თვის მანძილზე რაიონში არ შეძლო აუცილებელი პირველი მოთხოვნის დაკმაყოფილება-მარილი, ნავთი, კიბეები, შაქარი და სხვა, რის გამოც მოხდა ლეობა სამართლიან უკმაყოფილებას გამოთქვამს. ამ დღეებში რაიონში ატივის ხელმძღვანელობამ დაუტოვა სახის შეფენისა და რეალიზაციის (სეთი) სასაქონლო ოპერაცია, რომელმაც სამართლიანად აღაფრთოა რაიონის მოსახლეობა-13 ივნისს მოქალაქეებმა შეისყიდეს 450 ცალი კუსტარულად დამზადებული უფარვისი საპონი, რამაც გადაიხადეს 112 მილიონ (კუპონ). დარიცხის შემდეგ (ივ) გასასყიდად გაიტანეს ქსელი, 1 ცალი 337 ათას კუპონად. საქონელი სწრაფად გაუვარდისდა, უხარისხობისა და სიძვირის გამო არ მოხდა მისი რეალიზაცია და დღესაც მთლიანად ნაძირად არის რაიონში რეალიზაცია, რამაც ისედაც მძიმე საფინანსო მდგომარეობა კიდევ უფრო გააუარესა.

აქტივის თათბირზე ასევე ვიცოდით იყო საუბარი მძრომელთა განმრთვლების დაცვის, საფინანსო ქსელის მუშაობის, კავშირგაბმულობის საშუალებების მძრომელთა მომსახურების, მიწის პრივატიზაციის დაჩქარების, რაიონში მცხოვრებ ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა აღრიცხვა-რეგისტრაციის და სხვა საკითხებზე.

თათბირზე სიტყვა წარმოთქვა რაიონული საკრებულოს გამგეობის თავმჯდომარემ ბარლო მუშაშვილმა. მან ხაზი გაუსვა იმას, რომ უკანასკნელ პერიოდში რესპუბლიკაში დამწვა და მიმდინარეობს ბრძოლა საზოგადოებრივი წესრიგის, შრომის დისციპლინის განმტკიცებისათვის. აქედან გამომდინარე დიდი ამოცანები დგას რაიონის სამართალდამცავი ორგანოების, თითოეული წარმოება-ორგანიზაციის წინაშე. მეტად უნდა გააქტიურდნენ პროკურატურის, მილიციის, სახალხო სასამართლოს მუშაკები. ისინი ერთობლივად, შეთანხმებული მუშაობით ყველაფერს უნდა აკეთებდნენ გამაფრთხილებელ პროვოკაციურ მუშაობისათვის, მომხდარ დანაშაულთა გახსნის და დამნაშაეობის დაკავებისთვის. მილიციის მუშაკები ხშირად უნდა იყვნენ ქალაქის ქუჩებში, სოფლად აწყო-ბდნენ რეიდებს და სხვა ღონისძიებებს. მოითხოვა, რომ დროულად გაიხსნას

მილიციის და სხვა მუშაკების მონაწილეობით საკონტროლო პუნქტი ქორენიში ბოლოს.

სადაც რაიონის ეკონომიკის, საფინანსო მდგომარეობის გაჯანსაღების, რაიონის ბიუჯეტის შევსების გზებსა და საშუალებებს, დიდი ამოცანები დაუდგას ამ საქმეში რაიონის საგანგებო ინსპექციისა და კონსტრუქციის პალატას. ამასთან მოითხოვა მრეწველობის განყოფილებებისაგან ხელი მოკიდოს რაიონში არსებულ რეზერვების ამოქმედებას, ეს ეხება ორბელიანის, მინერალური და წყაროს წყლის, სამშენებლო ქვებს, იმერტულ სამშენებლო მასალებს, ხე-ტყეს, რომელთა ათვისებისათვის საჭიროა გამოიხატოს პარტნიორები და სპონსორები, რითაც რაიონის ბიუჯეტს დიდი შემოსავლის მიღება შეუძლია.

შეტადმარებას მოითხოვს განათლების, ჯანმრთელობის და კულტურის სისტემა, მათი ობიექტების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განმტკიცება. მოითხოვა შეიქმნას ჯგუფი სპეციალისტებისა, რომლებიც შეიმუშავებენ რაიონის განვითარების კონკრეტულ გეგმას, რომელიც ექნება ყველადათვის პერსპექტიული სამუშაო გეგმა.

სამართლიანად მიუთითა რიგ წარმოება-დაწესებულებების ხელმძღვანელებს იმისათვის, რომ მათი ეზოები თუ მიმდებარე ტერიტორიები დანაგვიანებულია, არ ზრუნავენ საინტარგული წესრიგის დაკვირვების. შესაბამისი ორგანიზაციების ხელმძღვანელთა უმოქმედობით არ დადგა საშველი მშენებარე 48 ბინიანი საცხოვრებელი სახლიდან უნებართვოდ შესახლებულთა გამოყვანის და მისი კანონიერად განაწილების. მოითხოვა დაჩქარდეს „სამტრესტის“ (ვაგირის ღვინის ქარხნის, ადგილობრივი მრეწველობის კომბინატის პრივატიზაცია).

განსაკუთრებული ყურადღება დაუთმო მოსახლეობის ინფორმირების საკითხს, რომ თითოეული მშრომელად მივიდეს ზემოთა ორგანოთა თუ რაიონული საკრებულოს გამგეობის მიერ შედგენილი, აქტივის თათბირების მასალები. ამ საქმეში გარკვეული როლი უნდა შეასრულოს რაიონულმა გაზეთმა „ლეჩხუმი“ და მისმა რედაქციამ.

თათბირის მუშაობამ გვიჩვენა, რომ რაიონის ცხოვრებაში ბევრი გადაუწყვეტილი პრობლემაა. ამიტომ ყველას ვაღიარებ, რომ საზოგადოებრივი წესრიგის, შრომის ორგანიზაციისა და დისციპლინის განმტკიცებით უმოკლეს დროში შეჩერებულ იქნას უკუხედით და ნგრევის პროცესი და გიზრუნოთ აღმშენებლობითი საქმიანობის დაჩქარებისათვის.

პერსპექტივაში გეგმის გაფორმება

ქვეყანა უკიდურესი გაჭირვების ზღვარს გასცდა, უჭირთ პენსიონერებს, მარტოხელებს, ინვალიდებს, ნაკლებად უზრუნველყოფილ ოჯახებს. ერთი სიტყვით დღეს სოციალურად ყოველი მეორე ოჯახი დაუცველია, მაგამ ეს ფენა მინც ყოველმხრივ გასაჭირშია. წელს რაიონში სოციალური უზრუნველყოფის განყოფილებასთან შეიქმნა სოციალური მომსახურების განყოფილება. რაიონის საკრებულოს გადაწყვეტილებით შექმნილია მარტოხელა და შრომისუნარდაკარგულ მოქალაქეთა, პენსიონერთა და ინვალიდ ბავშვთა დახმარების ფონდები, რომელსაც სოცმო მსახურების განყოფილებას გამგე ბატონი პავლე ბაკურაძე განაგებს, მარტოხელების შემრი რამ ახტერასებთ, უნდათ სიმართლე იცოდნენ. შევხვდით და თამდებივე კითხვით მივმართეთ ბატონ პავლე ბაკურაძეს, რომლის პასუხსაც გვიქრობთ, ჩვენი გაზეთის მკითხველთათვის ინტერესმოკლელი არ იქნება.

— რამდენი მარტოხელა რაიონში თქვენს მიერ სოცმო მსახურებაზე აუვანდო და რა დახმარებას უწევთ მათ?

შედეგებით და დაზუსტებით რაიონში მცხოვრები მარტოხელების სია, მათი რიცხვია 500. აქედან 1 ივნისის მდგომარეობით 155 მარტოხელა ისინი, ვისაც საერთოდ არაა არა ჰყავთ მზრუნველი, ბინაზე მომსახურებაზე გვყავს აყვანილი, როცა რაიონში წითელი ჯვრისა და ნახევარმთავრის საზოგადოების მიერ შემოვა ჰუმანსკარული დახმარების ტვითს, წარადგინთ სიას და გამოვიყოფენ თუ არა, სოციალური დახმარების მუშაკი სიის მიხედვით მიიღებს იმდენ ყუთ ჰუმანსკარულ დახმარებას, რამდენიც ბინაზე მომსახურებაზე აყვანილი. აღნიშნული განყოფილება წელს შეიქმნა და ეს მოხდა მხოლოდ ერთხელ, ამ რამდენიმე თვის წინ წითელი ჯვრის და ნახევარმთავრის ეგიდით შემოსული ჰუმანსკარული

ტვირთიდან გამოვიყვეს 60 ყუთი, რაც მხოლოდ 60 მარტოხელაზე და ნაკლებად უზრუნველყოფილზე გავიცით. კონტაქტი მაქვს რაიონის წითელი ჯვრისა და ნახევარმთავრის საზოგადოების თავმჯდომარესთან. რაიონში ამას წინათ კიდევ შემოვიდა რამდენიმე ათეული ყუთი ჰუმანსკარული დახმარება, მაგრამ იგი იმდენად ცოტა და არასაკმარისი იყო, რომ უკმაყოფილებს თავიდან აცოლებს მიზნით, უკან იქნა გაბრუნებული.

— რაიონის საკრებულოს გადაწყვეტილებით დიდი ხანი არაა რაც შეიქმნა მარტოხელა შრომისუნარდაკარგულ მოქალაქეთა, პენსიონერთა და ინვალიდ ბავშვთა დახმარების ფონდი, რომელსაც თქვენ განაგებთ, რა შედეგიათ თქვით ამ ფონდის შესახებ

ეს ფონდი რაიონში წელს, იანვრის ბოლოს შეიქმნა და სამტრედიის ცაგერის ღვინის ქარხნის, სოციალური უზრუნველყოფის განყოფილების და აღვის საკრებულოს მიერა დახმარებული თანხა,

რაც ყოველ კვარტალში ერთი თვის ხელფასის ერთ პროცენტს (თველი-სწინებს, სულ დღეისათვის ფონდის ანგარიშზე მხოლოდ 204,842 ათასი კუპონია, მინდა შემთხვევა გამოვიყენო და ყველა დაწესებულებას თუ ინდივიდუალურ პირს ვთხოვო გადმორიცხოთ თანხები. ამ ფონდიდან დახმარებას გავუწევთ რაიონში მცხოვრები ყველა მარტოხელა და შრომისუნარდაკარგულ მოქალაქეს, პენსიონერს და ინვალიდ ბავშვებს, ყველას, ვინც დახმარებას საჭიროებს, მიუხედავად მას შვილი და სხვა მხრეული ჰყავს თუ არა ჰყავს.

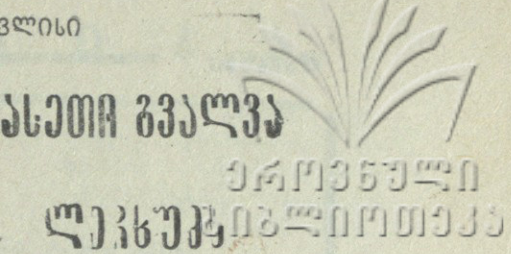
პერსპექტივაში რა გეგმავთ ჩაუქრებულთა, რა დახმარებას გაუწევთ მარტოხელებს და ნაკლებად უზრუნველყოფილ ოჯახებს?

სხვათაგან ნურავინ ჩამოშორებულს და შრომის და სოციალური დაცვის სამინისტროში ამ საქმეს ვეძახებოდით, ასე, რომ ესეც დიდი გამოცდილებაა მაქვს და თუკი ვინმე ენთუზიასტი გამოჩნდა, ბევრი რამის გაკეთება შესაძლებელია, გვინდა გავხსნათ საწარმო, სადაც ხელსაქმის ოსტატებს, ხელოსნებს თუ შედეგებს გაგვართავს, შეიძლება ასეთი ხალხი იმ მარტოხელებიდან იქნეს, ვისაც ვეძახებოდით, დავიწყებთ პროდუქციის გამოშვებას, ისინი როგორც მარტოხელები საწარმოს მომსახურების მუშაკები, არ დაიბეგრებიან. ჩვენი მუშაობა ქველმოქმედების საფუძველზე უნდა წარიმოვა, ამიტომ ურთიერთობა უნდა დავამყაროთ საქველმოქმედო საზოგადოებებთან, მკლსისთან. საქველმოქმედო ღონისძიებებიდან

იგებებიდან გარკვეული თანხა მარტოხელების დასახმარებლად გადაირიცხება. პერსპექტივაში ისიცაა გათვალისწინებული, რომ შევქმნათ უფასო კვების ორგანიზაცია მარტოხელებისათვის, ამის შესახებ საუბარი გვქონდა პროფ. სიკურის სასწავლებლის დირექტორ ბატონ ჯიბილო მიქაძესთან, რადგან ამის გაკეთებას ამ სასწავლებელს სასაბუღალტრო ფიქრობთ. ამისათვის მოვძებნით და ავიყვანთ სპონსორს, რომელიც იკისრება გადაირიცხოს თანხა სასაბუღალტრო და იქ მარტოხელა უფასოდ მიიღებს კერძებს. მაგრამ ჯერჯერობით საამისო მატერიალური ტიქნიკური ბაზა არაა და არც სპონსორი ჩანს.

მარტოხელების მორალური და მატერიალური დახმარების მიზნით კიდევ ბევრი რამ გვაქვს გათვალისწინებული, თავიდან თავი მაინც მარტოხელა ბინაში უნდა ჩაიკეთოს, იმ საწარმოებში, რომლებიც ლიკვიდირებული არაა, არ უნდა დაიგნიყონ ის თანამშრომლები, რომლებიც პენსიაზე არიან, არ გათხოვიან ან ოჯახი არ შეუქმნიათ და მარტოხელებად დარჩნენ. მიიწვიონ უნდა ისინი სადღესასწაულო ან საიუბილეო ზეგზე, რაც მათ მორალურ გამაზნებებს და სიცოცხლის განანგრძლივებას შეუწყობს ხელს.

პერსპექტივაში კიდევ ბევრი რამ გვაქვს გათვალისწინებული, რომლის ჩამოთვლა შორს წაგვიყვანდა.

არ ასსოვს

მესამე თვეა ლმხუშუშის გავლავა, თუ მხედველობაში არ მივიღებთ მისსა და ივნისში რომ მოვიდა მცირე წვიმა, რომელმაც ოდნავაც ვერ დაასველა ნიადაგი.

ასეთი გავლავა კარგა ხანია არ ასსოვს ლმხუშუშს. განსაკუთრებით ივნისის ბოლოსა და ივლისში ტემპერატურამ ჩრდილოში 30 გრადუსს გადააჭარბა, მართალია, ხათვები დამუშავდა, მაგრამ მასში მოსახრამ ვერ შეიტანა სა-

სუქები, თუ შეიტანა იგივე ზედაპირზე დარჩა, ან პოთქლდა. პაპიროსის ქალაქიდან დახვეული სიმინდის ფოთოლი, ლობიოს ნათესები ხმება, ამას ზედ დაერთო ლობიოს და ავადება და ალბათ სათესლე ლობიოსაც ვერ მოიწვეს ლმხუშუშის გლეხი. ხილის ნაყოფი სინესტის ნაკლებობის გამო წვრილი დარჩა, ზოგმა ჯიშმა ჩაყოყნა დაიწყო, ამასთან ნაადრევი სიყვითლეც შეეპარა ხის ფოთოლს, დამარა წყაროები, ნაკადულები, დაიკლო მდინარეებმა. გავლავებმა განსაკუთრებით შეაწუხა რაიონის ხეობის სოფლები ალბანა, აჭარა, ზოგში, ტვიში და სხვები, რომლებიც მშრალ ნიადაგებზეა გაშენებული.

თუ ასე გაგრძელდა, სოფლის მოსახლეობა მცირე მოსავალსაც ვერ მიიღებს. რესპუბლიკის ისედაც გაჭირვებულ ეკონომიკას კიდევ ახალი უბედურება ელის.

ფოსტა

გვით (კაგერისაკენ მიმავალ გზას დავადექი. ღმერთმა არ დალიოს მადლი

მადლი კენი...

ვარ სამი შვილის დედა, დევილის ხეივანი მარჯვენა ბუნებამ და სოხუმიდან ლტოლვილი მქვია, ამჟამად სოფელ ისუნდერში ლიანა ჩიქოვანის ოჯახში ვცხოვრობ ამ ცოტა ხნის წინ სამივე შვილი ავად გამოხდა, ყოველ დღე უარესდებოდა ბავშვების მდგომარეობა, სიცხე ვერ ჩავუქრე პატარებს, შეძლებისდაგვარად თავს დაავტრიალებდა სოფლის ახალგაზრდა ექთანს ქ. ჩაკიჩიძეს, მაგრამ ვერაფერს გაუხდით, გადავწყვიტე ბავშვები კაგერის რაიონულ საავადმყოფოში გადამიყვანა, ტრანსპორტის მხრივ გასაჭირი ყველასათვის გასაგებია, და ასეთ ურთულეს პირობებში, პაპანაქება სიცხეში სამი ავადმყოფი პა

ანი ხალხი, ატირებული ბავშვებით მიმავალი რომ დაგვინახა, შევივრალეთ იგიულის მძღოლს, რომელიც გზაზე წამოგვიწია და ნამკაშურის ხილამდე მიგვიყვანა, საწვავის უქონლობის გამო ბოლოში მოგვიხანდა და აქედან ფეხით გაუგარბული გზა, როცა ორც იქნა მკვდარი ცოცხლებმა კაგერამდე მივალწმით. მთელი ყურადღებით გასინჯა ბავშვები ექიმმა ლია ჩიქოვანმა, 39-40 გრადუსი ტემპერატურა, სასწრაფო ზომები მიიღო ექიმმა ცირა მანდარიამ, რომელმაც ყველა საჭირო დანიშნულება მიაწოდა ბავშვებს და საავადმყოფოში მოათავსა.

მეორე დღეს ექიმმა ნარგიზა ჭაბუკიანმა გასინჯა ჩემი პატარები და დაუწ

ყო მკურნალობა, საკუთარივეთი ძიყვარა პატარები ექიმმა და ყოველ მის გამოჩენას მოუთმენლად ელოდნენ. წამლებთან ერთად ნარგიზა ექიმმა ოჯახიდან საკვებსაც აწვდიდა პატარებს. სამი კვირა დაეყავით საავადმყოფოში და თავს საკუთარი ოჯახივით გგრძნობდით.

ვიცოდი რომ ლმხუშუშის გლეხი განსაკუთრებით სტუმარმოყვარე და ყურადღებიანი ხალხია, რაც ჯერ კიდევ მაშინ ვიგრძენი, როცა სამშობიარო განყოფილებაში მესამე შვილის შემძენისას ვიწვი. ნათელა ექიმმა სამახსოვრო პატივი დამდო, არასდროს დავივიწყებ მის დიდ მზრუნველობას და პატივისცემას.

მადლობა და კიდევ ერთხელ მადლობა ბავშვთა განყოფილების ყველა მომსახურე პერსონალს ნარგიზა ექიმის ხელმძღვანელობით ჩემი და ჩემი შვილებისადმი ესოდენ დიდი ყურადღებისათვის. **ბანია ჩიქოვანი.**

ჩაზონენი

ვისების მცდელობას ადრეც არ ჰქონოდა ადგილი. **ჯამალ საღინაძე.**

ერთი უზუსტობის გამო

ბაზმით „ლმხუშუშის“ წინა ნომერში კორესპონდენტთან საუბარში კულტურის განყოფილების გამგემ ო. ჭაბუკიანმა აღნიშნა, რომ განზრახული აქვთ დადგან გრიგოლ მდივნის პიესა „ლაწუნდარა“.

როგორც იტყვიან, ღმერთმა ხელი მოუშალა, მაგრამ საქმე ის გახლავთ, რომ აღნიშნული პიესა ეკუთვნის არა გ. მდივანს არამედ კონსტანტინე (კოწია) ექვთიმეს ძე ახვლედიანს, იგი შექმნილია ამავე სახელწოდების პომის მიხედვით. გ. მდივანმა პიესის დადგმა განახორციელა. ამ უზუსტობისათვის შეიძლება ყურადღებაც არ მიგვექცია, რომ ქ. ახვლედიანის ნაწარმოების მით-

***
რედაქციისათვის: როგორც გამოიკვამ, პიესა „ლაწუნდარა“ დედანი ნახაზა კულტურის განყოფილებაში, ასლი მხარეთმცოდნეობის მუზეუმში, გადაგზავნილია რედაქციისათვის, ჩასაშლელი სტამბური წესით უნდა გამოვიდეს. მთავალითის მიერ 1961 წლის 14 აპრილს, მასზე ავტორად მითითებულია გრიგოლ მდივანი, თანაავტორად კოწია ახვლედიანი.

რედაქტორი
ნ. ნ. მ. ს. ა. მ.

